Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 18. júna 2026*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Otvorené dáta a opakované použitie informácií verejného sektora – Smernica (EÚ) 2019/1024 – Článok 2 bod 3 – Právomoc Súdneho dvora – Pojem ‚verejný podnik‘ – Podnik vo vlastníctve viacerých subjektov verejného sektora – Domnienka ‚dominantného vplyvu‘ – Kritériá posúdenia“

Vo veci C-575/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Městského soudu v Praze (Mestský súd Praha, Česká republika) z 23. júla 2024 a doručený Súdnemu dvoru 28. augusta 2024, ktorý súvisí s konaním:

Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.

proti

Úřadu pro ochranu osobních údajů,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predsedníčka piatej komory M. L. Arastey Sahún, sudcovia J. Passer, E. Regan, D. Gratsias (spravodajca) a B. Smulders,

generálny advokát: R. Norkus,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Vodovody a kanalizace Přerov, a.s., v zastúpení: F. Korbel, advokát,

– Úřad pro ochranu osobních údajů, v zastúpení: P. Jäger,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a L. Halajová, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Meeßen a K. Walkerová, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: čeština.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní z 5. marca 2026,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 bodu 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 2019, s. 56).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého stranami sú spoločnosť Vodovody a kanalizace Přerov, a. s. (ďalej len „VaK Přerov“) a Úřad pro ochranu osobních údajů (Úrad na ochranu osobných údajov, Česká republika; ďalej len „úrad“) vo veci žiadosti o informácie, ktorú podala VaK Přerov na účely získania zápisníc z rokovaní svojich orgánov.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2014/25/EÚ

3 Článok 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 243), nazvaný „Verejní obstarávatelia“, v odseku 1 stanovuje:

„Na účely tejto smernice ‚verejní obstarávatelia‘ sú štátne, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami.“

4 Článok 4 tejto smernice, nazvaný „Obstarávatelia“, v odseku 2 stanovuje:

„‚Verejný podnik‘ je akýkoľvek podnik, v ktorom môžu verejní obstarávatelia priamo alebo nepriamo uplatňovať dominantný vplyv na základe svojho vlastníctva tohto podniku, na základe svojej finančnej účasti v ňom alebo na základe pravidiel, ktorými sa riadi.

Dominantný vplyv verejných obstarávateľov sa predpokladá v ktoromkoľvek z týchto prípadov, v ktorých títo obstarávatelia priamo alebo nepriamo:

a) vlastnia väčšinu upísaného kapitálu predmetného podniku;

b) kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom;

c) môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku.“

Smernica 2019/1024

5 V odôvodneniach 1, 13, 20, 23 až 26 a 29 smernice 2019/1024 sa uvádza:

„(1) Smernica 2003/98/ES [Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 345, 2003, s. 90; Mim. vyd.13/032, s. 701)] bola podstatným spôsobom zmenená. Pri príležitosti ďalších zmien je z dôvodu prehľadnosti vhodné uvedenú smernicu prepracovať.

…

(13) Jedným z hlavných cieľov budovania vnútorného trhu je vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj služieb a produktov v rámci celej [Európskej ú]nie a v členských štátoch. Informácie verejného sektora alebo informácie, ktoré sa zbierajú, vytvárajú, reprodukujú a šíria v rámci výkonu úlohy vo verejnom záujme alebo služby všeobecného záujmu, sú významným primárnym materiálom pre produkty a služby súvisiace s digitálnym obsahom a vďaka rozvoju moderných digitálnych technológií, ako je napríklad umelá inteligencia, technológie distribuovaných databáz transakcií a internet vecí, sa stanú ešte významnejším zdrojom obsahu. V tejto súvislosti bude nevyhnutné aj široké cezhraničné geografické pokrytie. Očakáva sa, že zvýšené možnosti opakovaného použitia takýchto informácií okrem iného umožní všetkým podnikom v Únii vrátane mikropodnikov a [malých a stredných podnikov (MSP)], ako aj občianskej spoločnosti využívať potenciál takýchto informácií a prispievať k hospodárskemu rozvoju a k vytváraniu a ochrane vysoko kvalitných pracovných miest, najmä v prospech miestnych komunít, ako aj k plneniu dôležitých spoločenských cieľov, ako je zodpovednosť a transparentnosť.

…

(20) … Subjekty verejného sektora v rámci plnenia svojich verejných úloh zbierajú, vyhotovujú, reprodukujú a šíria dokumenty. Subjekty verejného sektora v rámci poskytovania služieb vo verejnom záujme zbierajú, vyhotovujú, reprodukujú a šíria dokumenty. Využitie takých dokumentov na iné účely predstavuje opakované použitie. Opatrenia členských štátov môžu presahovať rámec minimálnych štandardov stanovených v tejto smernici, a tým umožniť rozsiahlejšie opakované použitie. …

…

(23) … Touto smernicou sa členským štátom ukladá povinnosť sprístupniť na opakované použitie všetky existujúce dokumenty, pokiaľ nie je prístup k nim obmedzený alebo vylúčený na základe vnútroštátnych pravidiel prístupu k dokumentom alebo nie je predmetom iných výnimiek stanovených v tejto smernici. Táto smernica vychádza z existujúcich prístupových režimov členských štátov a nemenia sa ňou vnútroštátne pravidlá prístupu k dokumentom. Neuplatňuje sa v prípadoch, v ktorých môžu občania alebo právnické osoby podľa príslušného prístupového režimu získať dokument len vtedy, keď preukážu osobitný záujem. … Subjekty verejného sektora by sa mali nabádať, aby sprístupňovali na opakované použitie všetky dokumenty, ktoré majú v držbe. …

(24) Členské štáty často poverujú poskytovaním služieb všeobecného záujmu subjekty mimo verejného sektora, pričom si nad takýmito subjektmi zachovávajú vysoký stupeň kontroly. Smernica 2003/98/ES sa zároveň vzťahuje iba na dokumenty, ktoré majú v držbe subjekty verejného sektora, pričom z rozsahu jej pôsobnosti sú vylúčené verejné podniky. Z toho vyplýva nedostatočná dostupnosť na opakované použitie v prípade dokumentov, ktoré sa vyhotovujú pri vykonávaní služieb všeobecného záujmu v mnohých oblastiach, najmä v odvetviach verejných služieb. Takisto sa tým výrazne znižuje potenciál na vytváranie cezhraničných služieb na základe dokumentov, ktoré majú v držbe verejné podniky poskytujúce služby všeobecného záujmu.

(25) Smernica 2003/98/ES by sa preto mala zmeniť, aby sa mohla vzťahovať na opakované použitie existujúcich dokumentov vyhotovených pri vykonávaní služieb všeobecného záujmu verejnými podnikmi vykonávajúcimi jednu z činností uvedených v článkoch 8 až 14 smernice 2014/25/EÚ, ako aj verejnými podnikmi, ktoré konajú ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme podľa článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 [z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 2007, s. 1)], verejnými podnikmi, ktoré konajú ako leteckí dopravcovia pri plnení záväzkov služby vo verejnom záujme podľa článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 [z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 2008, s. 3)] a verejnými podnikmi, ktoré konajú ako majitelia lodí Spoločenstva pri plnení záväzkov vo verejnom záujme podľa článku 4 nariadenia Rady (EHS) č. 3577/92 [zo 7. decembra 1992, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž) (Ú. v. ES L 364, 1992, s. 7; Mim. vyd. 06/002, s. 10)].

(26) Táto smernica neobsahuje všeobecnú povinnosť umožniť opakované použitie dokumentov vyhotovených verejnými podnikmi. O tom, či sa povolí alebo nepovolí opakované použitie, by mal naďalej rozhodovať dotknutý verejný podnik s výnimkou prípadov, keď sa v tejto smernici alebo práve Únie či vnútroštátnom práve požaduje inak. Verejný podnik by mal dodržiavať príslušné povinnosti stanovené v kapitolách III a IV tejto smernice až po tom, ako sprístupní dokument na opakované použitie, najmä pokiaľ ide o formáty, spoplatňovanie, transparentnosť, licencie, nediskrimináciu a zákaz výhradných dohôd. Verejné podniky na druhej strane by nemali byť povinné dodržiavať požiadavky stanovené v kapitole II, ako sú pravidlá uplatniteľné na spracovanie žiadostí. Pri povoľovaní opakovaného použitia dokumentov by sa osobitná pozornosť mala venovať citlivým informáciám o ochrane kritickej infraštruktúry v zmysle vymedzenia v smernici Rady 2008/114/ES [z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 2008, s. 75)] a základným službám v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 [zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii (Ú. v. EÚ L 194, 2016, s. 1)].

…

(29) Vymedzenie pojmu ‚subjekt verejného sektora' vychádza z vymedzenia pojmu v článku 2 ods. 1 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ [z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65)]. Vymedzenie pojmu ‚verejnoprávna inštitúcia' stanovené v uvedenej smernici a vymedzenie pojmu ‚verejný podnik' stanovené v smernici 2014/25/EÚ by sa mali uplatňovať na túto smernicu."

6 Článok 1 smernice 2019/1024, nazvaný „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti", stanovuje:

„1. V záujme presadzovania využívania otvorených dát a stimulovania inovácie v oblasti výrobkov a služieb sa touto smernicou ustanovuje súbor minimálnych pravidiel, ktorými sa riadi opakované použitie a praktické opatrenia na uľahčenie opakovaného použitia:

a) existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora členských štátov;

b) existujúcich dokumentov v držbe verejných podnikov, ktoré:
   i) pôsobia v oblastiach vymedzených v smernici 2014/25/EÚ,
   ii) pôsobia ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme podľa článku 2 nariadenia (ES) č. 1370/2007,
   iii) pôsobia ako leteckí dopravcovia pri plnení záväzkov v rámci služby vo verejnom záujme podľa článku 16 nariadenia (ES) č. 1008/2008 alebo
   iv) pôsobia ako majitelia lodí Spoločenstva pri plnení záväzkov v rámci služby vo verejnom záujme podľa článku 4 nariadenia (EHS) č. 3577/92;

…

2. Táto smernica sa nevzťahuje na:

…

b) dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré:
   i) sú vyhotovené mimo rozsahu poskytovania služieb všeobecného záujmu v zmysle vymedzenia v práve alebo iných záväzných pravidlách členského štátu;
   ii) súvisia s činnosťami, ktoré sú priamo vystavené hospodárskej súťaži, a preto podľa článku 34 smernice 2014/25/EÚ nepodliehajú pravidlám verejného obstarávania;

…

d) dokumenty, ako sú citlivé údaje, ktoré sú na základe prístupových režimov členského štátu vyňaté z prístupu okrem iného aj z týchto dôvodov:
   i) ochrana národnej bezpečnosti (konkrétne bezpečnosti štátu), obrana alebo verejná bezpečnosť,
   ii) dôvernosť štatistických údajov,
   iii) dôvernosť obchodných údajov (vrátane obchodného, profesionálneho alebo podnikového tajomstva);

…

f) dokumenty, ku ktorým je obmedzený prístup na základe prístupových režimov členských štátov, vrátane prípadov, keď občania alebo právnické osoby musia preukázať osobitný záujem o získanie prístupu k dokumentom;

…

3. Táto smernica vychádza z prístupových režimov Únie a vnútroštátnych prístupových režimov, a tieto ňou nie sú dotknuté.

…

7. Touto smernicou sa upravuje opakované použitie existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora a verejných podnikov členských štátov…“

7 Článok 2 smernice 2019/1024, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, znie:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. ‚subjekt verejného sektora‘ sú štátne, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia tvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami;

2. ‚verejnoprávne inštitúcie‘ sú inštitúcie, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:
   a) sú zriadené na osobitný účel plniť potreby všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný ani komerčný charakter;
   b) majú právnu subjektivitu, a
   c) sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi, alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo podliehajú riadiacemu dozoru týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo majú v správnom, riadiacom alebo dozornom orgáne viac ako polovicu členov menovaných štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami;

3. ‚verejnoprávny podnik‘ je každý podnik pôsobiaci v oblastiach uvedených v článku 1 ods. 1 písm. b), na ktorý môžu mať subjekty verejného sektora priamo alebo nepriamo dominantný vplyv prostredníctvom jeho vlastníctva, svojej finančnej účasti na ňom alebo pravidiel, ktorými sa riadi. Dominantný vplyv zo strany subjektov verejného sektora sa predpokladá v ktoromkoľvek z týchto prípadov, v ktorých tieto subjekty priamo alebo nepriamo:
   a) majú v držbe väčšinu upísaného kapitálu podniku;
   b) kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom;
   c) môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku;

…

11. ‚opakované použitie‘ je činnosť, počas ktorej fyzické alebo právnické osoby používajú dokumenty, ktoré majú v držbe:
   a) subjekty verejného sektora, na komerčné alebo nekomerčné účely, ktoré sú iné, než je pôvodný účel v rámci verejných úloh, na ktoré boli dokumenty zhotovené, s výnimkou výmeny dokumentov medzi subjektmi verejného sektora výhradne na účely plnenia ich verejných úloh, alebo

b) verejné podniky, na komerčné alebo nekomerčné účely, ktoré sú iné, než je pôvodný účel poskytovania služieb vo všeobecnom záujme, na ktoré boli dokumenty zhotovené, s výnimkou výmeny dokumentov medzi verejnými podnikmi a subjektmi verejného sektora výhradne na účely plnenia verejných úloh subjektov verejného sektora;

…“

České právo

8 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (zákon č. 106/1999 o slobodnom prístupe k informáciám) bol novelizovaný zákonom č. 241/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů [zákon č. 241/2022, ktorým sa mení zákon č. 106/1999 o slobodnom prístupe k informáciám, v znení neskorších predpisov, zákon č. 123/1998 o práve na informácie o životnom prostredí, v znení neskorších predpisov, a zákon č. 130/2002 o podpore výskumu, experimentálneho vývoja a inovácií z verejných prostriedkov a o zmene niektorých súvisiacich zákonov (zákon o podpore výskumu, experimentálneho vývoja a inovácií)] (ďalej len „zákon, ktorým sa preberá smernica 2019/1024“).

9 Ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 106/1999 o slobodnom prístupe k informáciám, v znení zákona, ktorým sa preberá smernica 2019/1024 (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“), stanovuje:

„Povinnými subjektmi, ktoré majú podľa tohto zákona povinnosť poskytovať informácie týkajúce sa ich pôsobnosti, sú štátne orgány, územné samosprávne celky a ich orgány a verejné inštitúcie.“

10 V ustanovení § 2a tohto zákona sa uvádza:

„1. Povinným subjektom je ďalej verejný podnik, ktorým sa na účely tohto zákona rozumie právnická osoba, ktorá nie je povinným subjektom podľa § 2 ods. 1 a

a) ktorá:
   (1) vykonáva príslušnú činnosť podľa zákona o verejnom obstarávaní,
   (2) koná ako poskytovateľ služieb vo verejnom záujme podľa článku 2 [nariadenia (ES) č. 1370/2007],
   (3) koná ako letecký dopravca, ktorý plní záväzky služby vo verejnom záujme podľa článku 16 [nariadenia (ES) č. 1008/2008], alebo
   (4) koná ako vlastník lode, ktorý plní záväzky služieb vo verejnom záujme podľa článku 4 [nariadenia (EHS) č. 3577/92], a

b) na ktorú môže povinný subjekt podľa § 2 ods. 1 mať priamo alebo nepriamo dominantný vplyv na základe majetkovej účasti v tejto právnickej osobe alebo pravidiel, ktorými sa riadi.

2. Podmienka dominantného vplyvu sa považuje za splnenú, ak povinný subjekt podľa § 2 ods. 1 priamo alebo nepriamo

a) má v držbe väčšinový podiel na upísanom kapitále verejného podniku;

b) kontroluje väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými verejným podnikom, alebo

c) môže vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 VaK Přerov je akciovou spoločnosťou založenou podľa českého práva, ktorá pôsobí v odvetví zásobovania vodou a čistenia odpadových vôd. Je takmer v 100 % vlastníctve českých miest a obcí, pričom žiadny akcionár sám nevlastní väčšinový podiel.

12 Na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám bola tejto spoločnosti doručená žiadosť o poskytnutie zápisníc z rokovaní jej orgánov. Uvedená spoločnosť túto žiadosť zamietla, keďže sa domnievala, že nie je „povinným subjektom“ podľa tohto zákona, a preto nie je povinná takéto informácie poskytnúť.

13 Proti tomuto rozhodnutiu bola podaná sťažnosť na úrad, ktorý rozhodnutím zo 7. marca 2023 prikázal spoločnosti VaK Přerov, aby žiadosť o informácie riadne vybavila podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. VaK Přerov podala proti poslednému uvedenému rozhodnutiu žalobu na Městský soud v Praze (Mestský súd Praha, Česká republika), ktorý je vnútroštátnym súdom predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania. Na podporu svojej žaloby táto spoločnosť tvrdí, že nie je „povinným subjektom“ v zmysle tohto zákona.

14 Predkladajúci vnútroštátny súd zastáva názor, že na účely vyriešenia sporu, ktorý mu bol predložený, treba určiť, či VaK Přerov je „verejný podnik“ v zmysle § 2a ods. 1 uvedeného zákona, čo je kategória, ktorá bola do tohto zákona zavedená zákonom, ktorým sa preberá smernica 2019/1024.

15 Podľa predkladajúceho vnútroštátneho súdu sa tento spor týka najmä otázky, či na to, aby bol podnik kvalifikovaný ako „verejný podnik“ v zmysle článku 2 bodu 3 smernice 2019/1024, a teda v zmysle § 2a ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, musí dominantný vplyv na tento podnik v zmysle prvého z týchto ustanovení mať jediný subjekt verejného sektora alebo prípadne spoločne viaceré subjekty verejného sektora. Úrad sa v spore vo veci samej prikláňa k druhej možnosti.

16 VaK Přerov sa naopak domnieva, že takýto výklad nevyplýva zo smernice 2019/1024 a že v prejednávanej veci môže existovať „dominantný vplyv“ v zmysle tejto smernice len vtedy, ak by jeden z územných samosprávnych celkov, ktoré patria medzi jej akcionárov, mal sám väčšinový podiel, alebo ak by neboli pochybnosti o tom, že rôzni akcionári konajú v zhode.

17 Za týchto okolností Městský soud v Praze (Mestský súd Praha) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 2 bod 3 smernice [2019/1024] vykladať v tom zmysle, že verejným podnikom je aj podnik, na ktorý môže mať viacero subjektov verejného sektora spoločne dominantný vplyv prostredníctvom vlastníctva [podniku], svojej finančnej účasti na ňom alebo pravidiel, ktorými sa riadi?

2. Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, predpokladá sa dominantný vplyv podľa tohto článku smernice 2019/1024 aj vtedy, ak viacero subjektov verejného sektora spoločne majú v držbe väčšinu upísaného kapitálu podniku, kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom, alebo môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku, alebo je potrebné skúmať, či tieto subjekty verejného sektora skutočne konajú v zhode a majú spoločné záujmy?“

O prejudiciálnych otázkach

O právomoci Súdneho dvora

18 Súdnemu dvoru prináleží preskúmať podmienky, za akých sa vnútroštátny súd naň obrátil s cieľom overiť svoju vlastnú právomoc odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. decembra 2020, J & S Service, C-620/19, EU:C:2020:1011, bod 32, ako aj citovanú judikatúru).

19 V tejto súvislosti Európska komisia tvrdí, že spor vo veci samej sa netýka opakovaného použitia dokumentov verejného sektora upraveného smernicou 2019/1024, ale žiadosti o prístup k dokumentom, ktorá nepatrí do pôsobnosti tejto smernice. Takáto žiadosť sa totiž riadi právom členských štátov alebo prípadne odvetvovými predpismi Únie o prístupe k informáciám, ako vyplýva z článku 1 ods. 3 smernice 2019/1024 v spojení s jej odôvodnením 23.

20 V prejednávanej veci je základom tohto sporu žiadosť o prístup k informáciám podaná na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Ako spresňuje predkladajúci vnútroštátny súd vo svojej odpovedi na žiadosť o vysvetlenie, ktorú mu zaslal Súdny dvor, tento zákon nevyžaduje, aby autor takejto žiadosti výslovne uviedol svoj úmysel opakovane použiť požadované informácie v zmysle článku 2 bodu 11 smernice 2019/1024.

21 Z dôvodovej správy k návrhu, ktorý viedol k prijatiu zákona, ktorým sa preberá smernica 2019/1024, ako ju v tejto odpovedi uviedol predkladajúci vnútroštátny súd, vyplýva, že český zákonodarca už od prebratia smernice 2003/98 dôsledne zvolil režim zabezpečujúci opakované použitie informácií prostredníctvom uplatnenia práva na informácie.

22 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor pri viacerých príležitostiach vyhlásil, že má právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týkajúcich sa ustanovení práva Únie v situáciách, v ktorých, i keď skutkový stav vo veci samej nespadá priamo do pôsobnosti tohto práva, sú ustanovenia uvedeného práva na základe vnútroštátneho práva uplatniteľné z dôvodu odkazu stanoveného týmto právom na ich obsah. V takýchto situáciách totiž existuje jasný záujem Únie na tom, aby sa s cieľom predchádzať budúcim výkladovým rozdielom vykladali ustanovenia prebrané z práva Únie jednotným spôsobom (pozri rozsudky z 18. októbra 1990, Dzodzi, C-297/88 a C-197/89, EU:C:1990:360, bod 37; z 21. novembra 2019, Deutsche Post a i., C-203/18 a C-374/18, EU:C:2019:999, bod 36, ako aj z 10. decembra 2020, J & S Service, C-620/19, EU:C:2020:1011, bod 34, ako aj citovanú judikatúru).

23 Výklad ustanovení práva Únie Súdnym dvorom v situáciách, ktoré nepatria do pôsobnosti práva Únie, je teda odôvodnený, ak tieto ustanovenia sú na základe vnútroštátneho práva priamo a bezpodmienečne uplatniteľné na takéto situácie, aby sa zabezpečilo rovnaké posudzovanie

týchto situácií a situácií, ktoré spadajú do pôsobnosti uvedených ustanovení (rozsudok z 21. novembra 2019, Deutsche Post a i., C-203/18 a C-374/18, EU:C:2019:999, bod 37, ako aj citovaná judikatúra).

24 V prejednávanej veci predkladajúci vnútroštátny súd tvrdí, že prijatím zákona, ktorým sa preberá smernica 2019/1024, v roku 2022 vnútroštátny zákonodarca rozšíril okruh subjektov povinných poskytovať informácie o tie subjekty, ktoré podľa tejto smernice majú byť povinnými subjektmi, čím sa vedome rozhodol zosúladiť osobnú pôsobnosť zákona o slobodnom prístupe k informáciám s osobnou pôsobnosťou uvedenej smernice.

25 Za týchto podmienok treba konštatovať, že článok 2 bod 3 smernice 2019/1024, ktorý definuje pojem „verejný podnik“, sa na základe rozhodnutia vnútroštátneho zákonodarcu stal v zmysle judikatúry citovanej v bode 23 tohto rozsudku priamo a bezpodmienečne uplatniteľným na situácie, ktoré nevyhnutne nepatria do pôsobnosti tejto smernice, ale riadia sa uvedeným zákonom.

26 Je pravda, že z článku 1 ods. 2 a 3 smernice 2019/1024 vyplýva, ako už mal Súdny dvor príležitosť rozhodnúť, že „opakované použitie“ dokumentu v zmysle tejto smernice predpokladá prístup k tomuto dokumentu, čo zdôrazňuje úzku súvislosť medzi týmito dvoma úkonmi. Tieto úkony sú však zjavne odlišné. Uvedená smernica totiž nezakotvuje právo na prístup k dokumentom verejného sektora, ale predpokladá existenciu takéhoto práva v práve členských štátov alebo v práve Únie, takže podmienky prístupu k týmto dokumentom nepatria do jej pôsobnosti (rozsudok z 21. novembra 2024, HP – Hrvatska pošta, C-336/23, EU:C:2024:979, body 28 a 31, ako aj citovaná judikatúra).

27 Vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bodoch 22 a 23 tohto rozsudku sa však takéto rozlišovanie v prejednávanej veci nezdá byť relevantné na určenie, či má Súdny dvor právomoc odpovedať na otázky položené v prejednávanej veci. Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, totiž vyplýva, že § 2a zákona o slobodnom prístupe k informáciám rozširuje, podľa príkladu práva Únie upravujúceho opakované použitie informácií verejného sektora, osobnú pôsobnosť tohto zákona na verejné podniky, ktoré sú držiteľmi takýchto informácií. Ako v podstate uvádza generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, vnútroštátny zákonodarca sa neobmedzil na to, že by sa len inšpiroval smernicou 2019/1024, ale rozšíril jej normatívne účinky na situácie upravené vnútroštátnym právom bez toho, aby v tejto súvislosti urobil akékoľvek výhrady, a bez toho, aby zmenil obsah pojmu „verejný podnik“, ako je definovaný v článku 2 bode 3 tejto smernice. V tejto súvislosti treba uviesť, že § 2a uvedeného zákona takmer doslovne preberá kategórie verejných podnikov uvedené v článku 1 ods. 1 písm. b) uvedenej smernice.

28 Treba teda konštatovať, že uvedené ustanovenie sa stalo ako také uplatniteľné na základe vnútroštátneho práva (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 10. decembra 2020, J & S Service, C-620/19, EU:C:2020:1011, body 50 a 51, ako aj citovanú judikatúru).

29 Za týchto podmienok existuje zjavný záujem na tom, aby Súdny dvor vyložil článok 2 bod 3 smernice 2019/1024 s cieľom zabezpečiť jeho jednotný výklad, v dôsledku čoho má Súdny dvor na základe článku 267 ZFEÚ právomoc odpovedať na otázky, ktoré v tejto súvislosti položil predkladajúci vnútroštátny súd.

O veci samej

30 Svojimi prejudiciálnymi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa predkladajúci vnútroštátny súd v podstate pýta Súdneho dvora, či sa má článok 2 bod 3 smernice 2019/1024 vykladať v tom zmysle, že pod pojem „verejný podnik“ v zmysle tohto ustanovenia spadá podnik, na ktorý môžu mať spoločne dominantný vplyv viaceré subjekty verejného sektora, a ak áno, či na to, aby bolo možné takýto vplyv predpokladať, je potrebné preskúmať, či tieto subjekty konajú v zhode a majú spoločné záujmy.

31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a z 5. februára 2026, Hauptzollamt Düsseldorf (Vozidlo s pôvodom v Rusku), C-619/24, EU:C:2026:73, bod 18, ako aj citovaná judikatúra].

32 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 2 bodu 3 smernice 2019/1024, toto ustanovenie výslovne hovorí o „každom podniku“, na ktorý „môžu mať subjekty verejného sektora priamo alebo nepriamo dominantný vplyv prostredníctvom jeho vlastníctva, svojej finančnej účasti na ňom alebo pravidiel, ktorými sa riadi“.

33 Pokiaľ ide po druhé o kontext, do ktorého patrí toto ustanovenie, z odôvodnenia 29 smernice 2019/1024 vyplýva, že sa normotvorca Únie rozhodol prevziať do tejto smernice definíciu pojmu „verejný podnik“, ktorá je uvedená v článku 4 ods. 2 smernice 2014/25. Posledné uvedené ustanovenie pritom hovorí o „akomkoľvek podniku“, v ktorom môžu „verejní obstarávatelia“, v množnom čísle, „priamo alebo nepriamo uplatňovať dominantný vplyv na základe svojho vlastníctva tohto podniku, na základe svojej finančnej účasti v ňom alebo na základe pravidiel, ktorými sa riadi“.

34 Z vyššie uvedeného vyplýva, že normotvorca Únie sa výslovne rozhodol podriadiť pod pojem „verejný podnik“ v zmysle článku 2 bodu 3 smernice 2019/1024 nielen podniky, na ktoré môže mať dominantný vplyv jediný subjekt verejného sektora, ale aj podniky, na ktoré môže mať takýto vplyv viacero subjektov verejného sektora.

35 Po tretie takýto výklad článku 2 bodu 3 smernice 2019/1024 potvrdzujú aj ciele sledované touto smernicou. Na jednej strane, ako je uvedené v jej odôvodnení 13, cieľom tejto smernice je zabezpečiť, aby sa v prospech európskeho hospodárstva a európskej občianskej spoločnosti plne využil potenciál informácií verejného sektora a informácií zozbieraných, vytváraných, reprodukovaných a šírených v rámci výkonu úlohy vo verejnom záujme alebo služby všeobecného záujmu.

36 Na druhej strane z odôvodnení 24 a 25 uvedenej smernice vyplýva, že normotvorca Únie pri jej prijatí zamýšľal rozšíriť príslušný regulačný rámec Únie aj na dokumenty vytvorené v rámci poskytovania služieb všeobecného záujmu verejnými podnikmi, na ktoré sa vzťahuje smernica 2014/25, a to na účely čo najlepšie naplniť cieľ smernice 2019/1024.

37 Treba preto konštatovať, že vzhľadom na ciele smernice 2019/1024 pripomenuté v bodoch 35 a 36 tohto rozsudku treba ustanovenia vymedzujúce osobnú pôsobnosť tejto smernice, a najmä ustanovenia definujúce pojem „verejný podnik“, vykladať extenzívne.

38 V tejto súvislosti treba uviesť, že tak podniky, na ktoré má dominantný vplyv jediný subjekt verejného sektora, ako aj podniky, na ktoré má takýto vplyv spoločne viacero týchto subjektov, môžu plniť úlohu vo verejnom záujme alebo poskytovať službu všeobecného záujmu. Ak by sa teda článok 2 bod 3 tejto smernice mal vykladať tak, že sa uplatňuje len na prvé uvedené tvrdenie, neumožňoval by úplné dosiahnutie cieľov sledovaných uvedenou smernicou, a to plne využiť potenciál informácií verejného sektora a rozšíriť pôsobnosť predmetného regulačného rámca.

39 Treba teda konštatovať, že článok 2 bod 3 smernice 2019/1024 sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „verejný podnik“ v zmysle tohto ustanovenia spadá aj podnik, na ktorý môže mať viacero subjektov verejného sektora dominantný vplyv spoločne.

40 V rozsahu, v akom predkladajúci vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby spresnil, či v takom prípade musia tieto subjekty konať v zhode a mať spoločné záujmy, aby bolo možné predpokladať, že tento vplyv je dominantný v zmysle článku 2 bodu 3 smernice 2019/1024, treba bez ďalšieho konštatovať, že takáto požiadavka nevyplýva ani zo znenia tohto ustanovenia, ani z kontextu, do ktorého patrí. V uvedenom ustanovení sa totiž normotvorca Únie obmedzil na konštatovanie, že dominantný vplyv v zmysle tohto ustanovenia sa predpokladá, ak tieto subjekty priamo alebo nepriamo majú v držbe väčšinu upísaného kapitálu podniku, kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom alebo môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku.

41 Tieto alternatívne kritériá odrážajú objektívne situácie bez toho, aby sa zohľadnili také skutočnosti, akými sú konanie v zhode a spoločné záujmy dotknutých subjektov verejného sektora, ktoré sa okrem toho môžu počas doby existencie podniku meniť najmä v závislosti od výziev, ktorým čelia jeho rozhodovacie orgány, a od rozhodnutí, ktoré musia v tejto súvislosti prijať. Zohľadnenie skutočností spadajúcich do takéhoto komplexného skutkového posúdenia by však bolo v rozpore s cieľmi sledovanými touto smernicou, ako boli uvedené v bodoch 35 a 36 tohto rozsudku.

42 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prejudiciálne otázky odpovedať tak, že článok 2 bod 3 smernice 2019/1024 sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „verejný podnik“ v zmysle tohto ustanovenia spadá aj podnik, na ktorý môžu mať spoločne dominantný vplyv viaceré subjekty verejného sektora, pričom na to, aby bolo možné takýto vplyv predpokladať, nie je potrebné preskúmať, či tieto subjekty konajú v zhode a majú spoločné záujmy.

O trovách

43 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym súdom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred predkladajúcim vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 2 bod 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora

sa má vykladať v tom zmysle, že:

že pod pojem „verejný podnik“ v zmysle tohto ustanovenia spadá aj podnik, na ktorý môžu mať spoločne dominantný vplyv viaceré subjekty verejného sektora, pričom na to, aby bolo možné takýto vplyv predpokladať, nie je potrebné preskúmať, či tieto subjekty konajú v zhode a majú spoločné záujmy.

Podpisy